



ТЕОРІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ

2020-2021 н.р.

Для студентів окрім спеціальності «Дошкільна освіта»

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Корякіна Ірина Вікторівна

Email: kdo_gnpu@ukr.net

Кількість часу на вивчення

Лекцій	12
Семінарських занять	10
Самостійна робота студента	68
Форма контролю	екзамен

Закон України «Про освіту», Національна доктрина розвитку освіти, Закон України «Про дошкільну освіту», Положення про дошкільний навчальний заклад, Базовий компонент дошкільної освіти чітко визначили, що в умовах оновлення суспільства, відродження національної культури орієнтація на творчий розвиток особистості є світоглядною засадою сучасного виховання та освіти. Зазначені документи вказують на підвищення ролі завдань розвитку творчого потенціалу дитини, як засобу формування її духовності, національної свідомості, морально-етичних ідеалів.

Виховання творчої особистості починається з дошкільного віку. Пріоритетним напрямками роботи закладів дошкільної освіти щодо розвитку здібностей дитини є оновлення змісту навчально-виховного процесу: що передбачає:

- створенню умов забезпечення розвивального середовища;
- своєчасне виявлення природних задатків, нахилів і здібностей дитини;
- інтеграцію родинного та суспільного дошкільного виховання;
- формування готовності педагога до інноваційної діяльності.

У зміст цієї програми, яка стала провідною, повинно бути покладено особистісно орієнтований підхід до кожної дитини, що забезпечує високий рівень розвитку її творчого потенціалу.

Мета курсу «Теорія та технологія розвитку дитячої художньої творчості» – підготовка студентів до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення й художньо-творчих здібностей в різних видах діяльності.

Завдання курсу:

1. Розвиток естетичного сприйняття художніх образів (у творах мистецтва) і предметів (явищ) навколишнього світу як естетичних об'єктів.

2. Створення умов для вільного експериментування з художніми матеріалами й інструментами.

3. Ознайомлення з універсальною «мовою» мистецтва – засобами художньо-образної виразності.

4. Ампліфікація (збагачення) індивідуального художньо-естетичного досвіду (естетичної апперцепції): «осмислене читання» – розпредметнення й опредметнення – художньо-естетичних об'єктів за допомогою уяви й емпатії (носієм і виразником естетичного виступає цільний художній образ як універсальна категорія); інтерпретація художнього образу й змісту, замкненого і художню форму.

5. Розвиток художньо-творчих здібностей у продуктивних видах художньої діяльності.

6. Виховання художнього смаку й почуття гармонії.

7. Створення умов для багатоаспектної й захоплюючої активності студентів у художньо-естетичному опануванні навколишнього світу.

Основні навчальні компетентності як результат успішного засвоєння навчального курсу «Теорія та технологія розвитку дитячої художньої творчості»:

Інтегральні компетентності:

1. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
2. Здатність дгенерувати нові ідеї (креативність).
3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
5. Здатність працювати в команді.
6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
7. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми.
8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

1. Здатність організовувати освітній процесі у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

4. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

5. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

6. здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

7. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Організація навчання

Види занять. Лекція-бесіда, передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Запитання адресуються до всіх, студенти відповідають з місця; викладач піклується про те, щоб запитання не залишалися без відповіді. Запитання не для контролю знань, а для з'ясування рівня орієнтованості і пізнання студентів з проблем курсу, ступінь їх готовності до сприйняття наступного матеріалу.

Семінарське заняття передбачає детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень курсу та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань. Перелік тем

семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Семінарське заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, - розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі семінарські заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента (СРС) - це самостійна діяльність-учіння студента, яку викладач планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача.. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Організаціні і навчальні обов'язки студентів:

- На практичні заняття приходити попередньо підготовленими, ознайомлені з ходом роботи.
- Не пропускати заняття без поважної причини та не спізнюватися.
- Дотримання правил техніки безпеки й охорони праці.
- Дотримання тем навчальної дисципліни.
- Задавати питання, цікавитися додатковими відомостями, сучасними науковими знаннями з предмету та консультуватися з викладачем.
- Аргументовано відстоювати свою думку стосовно тематики занять, якщо вона не збігається з думкою викладача.
- Вимагати від викладача додаткових роз'яснень на заняттях у випадку їх недостатнього висвітлення на лекціях.
- У випадку незгоди із отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем.
- Вчасно здавати відповідні теми.

Штрафні міри

- Відпрацювання пропущеного заняття передбачає реферат (пропущена практична робота) та відпрацювання у позаурочний час.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

	Теми лекційних занять
1.	Психофізіологічні основи розвитку творчої діяльності дітей дошкільного віку. Теоретичні основи творчої діяльності дитини. Особливості розвитку творчих здібностей у дітей дошкільного віку. Види здібностей, їх характеристика. Етапи становлення творчої діяльності в дошкільному віці. Виявлення здібностей у дітей дошкільного віку. Умови розвитку здібностей в дошкільному віці.
2.	Організація особистісно-розвивального середовища для художньої діяльності дітей в закладі дошкільної освіти. Особистісно-орієнтований підхід до організації різних видів художньої діяльності дошкільників. Вихідні положення про організацію середовища, сприятливого для розвитку дитини в художній діяльності. Принципи організації середовища для особистісного розвитку дитини в різних видах художньо-естетичної діяльності. Модель особистісно-орієнтованого середовища для розвитку художньої творчості дітей дошкільного віку.
3.	Розвиток творчих здібностей у дітей молодшого дошкільного віку. Особливості творчості дітей молодшого дошкільного віку. Завдання естетичного розвитку дітей молодшого дошкільного віку. Створення умов щодо розвитку творчості у дітей молодшого дошкільного віку. Методичні рекомендації щодо розвитку художньої творчості у дітей молодшого дошкільного віку: ознайомлення з художніми матеріалами; ознайомлення дітей із кольором; використання психогімнастики на заняттях; імпровізовані казки, фантазування на заняттях з образотворчої діяльності; використання музики на заняттях з образотворчої діяльності; сенсомоторні вправи для підготовки руки дитини до зображувальної діяльності; вправи зі словом на заняттях із образотворчої діяльності.

4.	Розвиток творчих здібностей у дітей середнього дошкільного віку. Особливості творчості дітей середнього дошкільного віку. Завдання естетичного розвитку дітей середнього дошкільного віку. Створення умов щодо розвитку творчості у дітей середнього дошкільного віку. Методичні рекомендації щодо розвитку художньої творчості у дітей середнього дошкільного віку: ознайомлення з художніми матеріалами; ознайомлення дітей із кольором; використання психогімнастики на заняттях; імпровізовані казки, фантазування на заняттях з образотворчої діяльності; використання музики на заняттях з образотворчої діяльності; сенсомоторні вправи для підготовки руки дитини до зображувальної діяльності; вправи зі словом на заняттях із образотворчої діяльності.
5.	Розвиток творчих здібностей у дітей старшого дошкільного віку. Особливості творчості дітей старшого дошкільного віку. Завдання естетичного розвитку дітей старшого дошкільного віку. Створення умов щодо розвитку творчості у дітей старшого дошкільного віку. Методичні рекомендації щодо розвитку художньої творчості у дітей старшого дошкільного віку: ознайомлення з художніми матеріалами; ознайомлення дітей із кольором; використання психогімнастики на заняттях; імпровізовані казки, фантазування на заняттях з образотворчої діяльності; використання музики на заняттях з образотворчої діяльності; сенсомоторні вправи для підготовки руки дитини до зображувальної діяльності; вправи зі словом на заняттях із образотворчої діяльності.
6.	Дитяча обдарованість як основа розвитку творчої особистості. Визначення обдарованості. Характеристика її проявів. Взаємовідносини в сім'ї з обдарованою дитиною. Розвиток творчих здібностей дітей і стимулювання інтересів. Особливості обдарованих дітей дошкільного віку. Вияв і розвиток обдарованості.
7.	Особистісно-розвивальна спрямованість конструктивно-моделювальної діяльності дітей дошкільного віку. Своєрідність конструювання, його зв'язок із грою. Розвивальне спрямування конструювання з будівельного матеріалу та деталей конструкторів. Розвиток творчості дитини у процесі конструювання з паперу і картону. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в процесі конструювання з природного та викидного матеріалу.
8.	Розвиток художньо-творчих здібностей у дітей дошкільного віку на заняттях із малювання. Малюнок як частина графічного мистецтва. Види малюнка. Матеріали. Особливості створення малюнка дітьми дошкільного віку. Вплив нетрадиційних технік та матеріалів під час занять з малювання на розвиток художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку.
9.	Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в процесі занять з ліплення. Значення ліплення для розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. Підготовка матеріалів та інструментів для ліплення. Використання нетрадиційних технік та матеріалів на заняттях з ліплення в різних вікових групах ЗДО. Етапи та методика навчання ліплення дітей в різних вікових групах ЗДО.
10.	Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в ході аплікації та при ознайомленні дітей з мистецтвом витинанок. Розвиток особистості дитини засобами аплікації. Види аплікації. Основні технічні прийоми. Зміст роботи з навчання аплікації в різних вікових групах ЗДО. Нетрадиційні матеріали та техніки аплікації в ЗДО. Розвиток творчого потенціалу дітей дошкільного віку шляхом використання занять з аплікації. Мистецтво витинанки. Їх види. Історія витинанки. Історія витинанки в Україні. Методика виготовлення витинанок дітьми дошкільного віку.

11.	Розвиток творчих здібностей у дітей в ЗДО під час інтегрованих занять. Сутність поняття «інтеграція». Принципи побудови інтегрованого освітнього процесу. Методика проведення інтегрованих занять в ЗДО. Передумови розвитку творчих здібностей дітей в ході інтеграції різних видів діяльності.
12.	Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в процесі самостійної художньої діяльності. Самостійна художня діяльність як форма організації творчої діяльності дітей. Мета, завдання самостійної художньої діяльності в ЗДО. Її значення для всебічного розвитку дитини. Зміст та характер самостійної художньої діяльності дітей в ЗДО. Організація особистісно-розвивального середовища для самостійної художньої діяльності дітей. Методи і прийоми педагогічного супроводження самостійної художньої діяльності дітей в різних вікових групах ЗДО.
13.	Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в процесі ігрової та театралізованої діяльності. Зв'язок театралізованої та ігрової діяльності. Класифікація театралізованих ігор. Різновиди режисерських ігор. Різновиди ігор-драматизацій. Розвиток творчих здібностей в ході театралізованої та ігрової діяльності у дітей різних вікових груп ЗДО.
14.	Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в ході рухової, музичної та хореографічної діяльності. Поняття про творчу уяву та способи створення творчих образів у дітей дошкільного віку. Забезпечення рухової активності в повсякденному житті дітей в дошкільному навчальному закладі. Вплив рухової діяльності на розвиток творчої уяви у дітей дошкільного віку. Музика як засіб розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в ході хореографічної діяльності.
15.	Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку у ході мовленнєвої діяльності. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в різних формах та видах мовленнєвої діяльності. В.О.Сухомлинський про значущість казки як засобу творчої діяльності дошкільнят. Втілення народних потішок як елементу казковості. Методика роботи з дітьми дошкільного віку щодо розвитку творчої мовленнєвої діяльності.

Теми семінарських занять	
Тема: Організація особистісно-розвивального середовища для художньої діяльності дітей в дошкільному навчальному закладі.	
1. Особистісно-орієнтований підхід до організації різних видів художньої діяльності дошкільників. 2. Вихідні положення про організацію середовища, сприятливого для розвитку дитини в художній діяльності. 3. Принципи організації середовища для особистісного розвитку дитини в різних видах художньо-естетичної діяльності. 4. Модель особистісно-орієнтованого середовища для розвитку художньої творчості дітей дошкільного віку.	
Тема: Розвиток творчих здібностей у дітей старшого дошкільного віку.	
1. Особливості творчості дітей старшого дошкільного віку. 2. Завдання естетичного розвитку дітей старшого дошкільного віку. 3. Створення умов щодо розвитку творчості у дітей старшого дошкільного віку. 4. Методичні рекомендації щодо розвитку художньої творчості у дітей старшого дошкільного віку: – ознайомлення з художніми матеріалами; – ознайомлення дітей із кольором; – використання психогімнастики на заняттях; – імпровізовані казки, фантазування на заняттях з образотворчої діяльності;	

– використання музики на заняттях з образотворчої діяльності; – сенсомоторні вправи для підготовки руки дитини до зображувальної діяльності; – вправи зі словом на заняттях із образотворчої діяльності.
Тема: Розвиток художньо-творчих здібностей у дітей дошкільного віку на заняттях із малювання. 1. Малюнок як частина графічного мистецтва. Види малюнка. Матеріали. 2. Особливості створення малюнка дітьми дошкільного віку. 3. Вплив нетрадиційних технік та матеріалів під час занять з малювання на розвиток художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку.
Тема: Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в процесі занять з ліплення. 1. Значення ліплення для розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. 2. Підготовка матеріалів та інструментів для ліплення. 3. Використання нетрадиційних технік та матеріалів на заняттях з ліплення в різних вікових групах ЗДО. 4. Етапи та методика навчання ліплення дітей в різних вікових групах ЗДО.
Тема: Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в ході аплікації та при ознайомленні дітей з мистецтвом витинанок. I. Розвиток особистості дитини засобами аплікації. 1.1. Види аплікації. Основні технічні прийоми. 1.2. Зміст роботи з навчання аплікації в різних вікових групах ЗДО. 1.3. Нетрадиційні матеріали та техніки аплікації в ЗДО. 1.4. Розвиток творчого потенціалу дітей дошкільного віку шляхом використання занять з аплікації. II. Мистецтво витинанки. Їх види. 2.1. Історія витинанки. 2.2. Історія витинанки в Україні. 2.3. Методика виготовлення витинанок дітьми дошкільного віку.
Тема: Розвиток творчих здібностей у дітей в ЗДО під час інтегрованих занять. 1. Сутність поняття «інтеграція». 2. Принципи побудови інтегрованого освітнього процесу. 3. Методика проведення інтегрованих занять в ЗДО. 4. Передумови розвитку творчих здібностей дітей в ході інтеграції різних видів діяльності.
Тема: Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в ході рухової, музичної та хореографічної діяльності. 1. Поняття про творчу уяву та способи створення творчих образів у дітей дошкільного віку. 2. Забезпечення рухової активності в повсякденному житті дітей в дошкільному навчальному закладі. 3. Вплив рухової діяльності на розвиток творчої уяви у дітей дошкільного віку. 4. Музика як засіб розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. 5. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в ході хореографічної діяльності.
Тема: Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами природи. 1. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в різних формах організації роботи з ознайомлення дітей з природою (заняття, екскурсія, цільова прогулянка, ігрова діяльність тощо). 2. Підготовка і використання природного матеріалу на заняттях із образотворчої діяльності (малювання, ліплення, аплікація, конструювання). 3. Організація роботи з дошкільниками в різних вікових групах з використання природного матеріалу на заняттях з образотворчої діяльності.

4. Методи і прийоми навчання дітей різних вікових груп ЗДО роботі з природним матеріалом на заняттях з образотворчої діяльності.

Тема: Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку у ході мовленнєвої діяльності.

1. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в різних формах та видах мовленнєвої діяльності.
2. В.О.Сухомлинський про значущість казки як засобу творчої діяльності дошкільнят.
3. Втілення народних потішок як елементу казковості.
4. Методика роботи з дітьми дошкільного віку щодо розвитку творчої мовленнєвої діяльності.

Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Зокрема, самостійна робота студентів із зазначеного курсу передбачає:

- 1) виконання індивідуального проекту на пропоновану тему;
- 2) написання рефератів, міні-доповідей на пропоновані теми;
- 3) заповнення узагальнюючих схем, таблиць з тем;
- 4) підготовка планів-конспектів заняття із запропонованих тем.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ІЗ КУРСУ «ТЕОРІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ДІЯТЧОЇ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ»

1. Теоретичні основи творчої діяльності дітей.
2. Особливості розвитку творчих здібностей у дітей дошкільного віку.
3. Види здібностей, їх характеристика.
4. Етапи становлення творчої діяльності в дошкільному віці.
5. Виявлення здібностей у дітей дошкільного віку.
6. Її умови розвитку здібностей в дошкільному віці.
7. Роль інтересу в навчанні дітей художньої діяльності. Структура інтересу до художньої діяльності.
8. Психолого-педагогічна характеристика інтересу дітей дошкільного віку до художньої діяльності, його особливості.
9. Методика виявлення інтересів до художньої діяльності у дітей дошкільного віку.
10. Характеристика видів і жанрів живопису. Естетичне сприймання творів дошкільниками.
11. Методика виявлення інтересів до художньої діяльності у дітей дошкільного віку.
12. Способи формування інтересу до художньої діяльності у дітей дошкільного віку.
13. Особистісно-орієнтований підхід до організації різних видів художньої діяльності дошкільників.
14. Теоретичні положення про організацію особистісно-розвивального середовища для художньої діяльності дітей в закладі дошкільної освіти.
15. Принципи організації середовища для особистісного розвитку дитини в різних видах художньо-естетичної діяльності.
16. Модель особистісно-орієнтованого середовища для розвитку художньої творчості дітей дошкільного віку.
17. Джерела і складові художньо-творчої активності особистості дошкільника.
18. Обґрунтування добору творів образотворчого мистецтва для різних вікових груп закладу дошкільної освіти.
19. Визначення обдарованості. Характеристика її проявів в дошкільному віці.
20. Діти-індіго як феномен сучасного суспільства. Типологія дітей-індіго та моделі їх поведінки.
21. Методика вияву і розвитку обдарованості у дітей дошкільного віку.
22. Особистісно-розвивальна спрямованість конструктивно-модельовальної діяльності дітей дошкільного віку.

23. Особистісно-розвивальна спрямованість конструювання з будівельного матеріалу та деталей конструкторів в дошкільному віці.
24. Розвиток творчості дитини в процесі конструювання з паперу і картону.
25. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в процесі конструювання з природного та викидного матеріалу.
26. Своєрідність дитячого конструювання, його зв'язок із грою та працею.
27. Розвиток художньо-творчих здібностей у дітей дошкільного віку на заняттях із малювання.
28. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в різних формах організації роботи з ознайомлення дітей з природою (заняття, екскурсії, цільова прогулянка, ігрова діяльність тощо).
29. Організація роботи з дошкільниками в різних вікових групах з використанням природного матеріалу на заняттях з образотворчої діяльності.
30. Методи і прийоми навчання дітей різних вікових груп ЗДО роботі з природним матеріалом на заняттях з образотворчої діяльності і художньої праці.
31. Підготовка і використання природного матеріалу на заняттях із образотворчої діяльності в ЗДО (малювання, ліплення, аплікація, конструювання тощо).
32. Поняття про творчу уяву та способи створення творчих образів у дітей дошкільного віку в руховій діяльності.
33. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в ході хореографічної діяльності.
34. Розвиток творчих здібностей у дітей старшого дошкільного віку в процесі театралізованої діяльності.
35. Сутність поняття «інтеграція». Принципи побудови інтегрованого освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі.
36. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в процесі аплікації.
37. Особливості дитячого малюнка. Характерні помилки дітей у малюванні. Ефективні методи їх запобігання і виправлення.
38. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в процесі аплікації.
39. Розвиток творчого потенціалу у дітей дошкільного віку шляхом ознайомлення з мистецтвом витинанок.
40. Використання народних потішок, приказок, прислів'їв як засобу розвитку творчості дітей дошкільного віку.
41. Методика проведення інтегрованих занять в закладі дошкільної освіти.
42. Передумови розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку в процесі інтеграції різних видів діяльності.
43. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку в процесі ігрової діяльності.
44. Розвиток творчості у дітей дошкільного віку в процесі ігор-драматизацій.
45. Вплив рухової діяльності на розвиток творчої уяви у дітей дошкільного віку.
46. Використання психогімнастики на заняттях з образотворчої діяльності як засіб розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного віку.
47. Ознайомлення дітей із кольором, експериментування з художнім матеріалом як засіб стимулювання творчої активності дошкільників.
48. Декоративно-прикладне мистецтво як засіб розвитку творчості дітей дошкільного віку.
49. Методика роботи з дітьми дошкільного віку щодо розвитку творчої мовленнєвої діяльності.
50. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку в різних формах та видах мовленнєвої діяльності.
51. В.О.Сухомлинський про значущість казки як засобу творчої діяльності дошкільнят.
52. Поняття про творчу уяву та способи створення художніх образів у дітей дошкільного віку.
53. Організація особистісно-розвивального середовища для самостійної художньої діяльності дітей в закладі дошкільної освіти.
54. Скласти план-конспект заняття з мовленнєвого спілкування з використанням завдань творчого характеру для дітей старшої групи.
55. Скласти план-конспект заняття з мовленнєвого спілкування з використанням завдань творчого характеру для дітей 5-го року життя.
56. Запропонувати завдання творчого характеру в ході рухової діяльності для дітей старшого дошкільного віку.

57. Запропонувати завдання творчого характеру в ході хореографічної діяльності для дітей старшого дошкільного віку.
58. Запропонувати завдання творчого характеру для дітей старшого дошкільного віку в процесі роботи з казкою.
59. Скласти методичні поради для батьків (вихователів) щодо виховання обдарованої дитини в сім'ї та ЗДО.
60. Скласти рекомендації для вихователів щодо використання нетрадиційних технік та матеріалів на заняттях з образотворчої діяльності дітей дошкільного віку.
61. Скласти план-конспект заняття з аплікації з використанням нетрадиційних технік та матеріалів для дітей старшої групи.
62. Скласти план-конспект інтегрованого заняття з використанням творчих завдань для дітей старшого дошкільного віку.
63. Продемонструйте різні способи вирізування з паперу. Розробіть для дошкільників правила роботи з ножицями
64. Скласти план-конспект інтегрованого заняття з використанням творчих завдань для дітей старшого дошкільного віку.
65. Скласти план-конспект інтегрованого заняття з використанням завдань творчого характеру для дітей II молодшої групи.
66. Скласти план-конспект з малювання в старшій групі дошкільного навчального закладу з використанням нетрадиційних технік та матеріалів.
67. Скласти план-конспект інтегрованого заняття з виготовлення витинанок в старшій групі закладу дошкільної освіти.
68. Скласти план-конспект інтегрованого заняття з ліплення з використанням нетрадиційних матеріалів та технік для дітей старшої групи закладу дошкільної освіти.
69. Скласти план-конспект заняття з декоративного малювання з використанням завдань творчого характеру для дітей старшого дошкільного віку.
70. Скласти план-конспект з декоративного ліплення з використанням творчих завдань для дітей старшого дошкільного віку.
71. Скласти план роботи гуртка з образотворчої діяльності в дошкільному навчальному закладі на один навчальний рік.
72. Скласти план-конспект з конструктивно-модельовальної діяльності для дітей старшого дошкільного віку з метою розвитку творчих здібностей.
73. Скласти план-конспект з конструювання з паперу з використанням творчих завдань для дітей старшого дошкільного віку.
74. Скласти план-конспект з конструювання з природного матеріалу з елементами творчих завдань для дітей старшого дошкільного віку.
75. Розробити критерії, показники та завдання виявлення здібностей для дітей старшого дошкільного віку.
76. Складіть резюме «Інтерес – рушійна сила художньої діяльності дітей».
77. Розробити структурну модель художньо-естетичного середовища для розвитку творчої діяльності дітей в закладі дошкільної освіти.
78. Продумати запитання для дітей старшого дошкільного віку щодо ознайомлення їх із художньою картиною.
79. Скласти план-конспект з ліплення з використанням творчих завдань для дітей старшого дошкільного віку.
80. Запропонувати завдання творчого характеру в ході музичної діяльності для дітей старшого дошкільного віку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. Проекту В.О. Огнев'юк; авт. кол. : Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т. ім. Б. Грінченка. Київ: Київський університет імені Б. Грінченка, 2016. 304 с.
2. Казакова Т.Г. Изобразительная деятельность и художественное развитие дошкольников. Москва, 1983. 112 с.

3. Каратаєва М.І. Розвиток творчої особистості дошкільника / За загальною редакцією Грицюк Л.А. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2008. 352 с.
4. Ликова І.О. Програма художнього виховання, навчання і розвитку дітей 2-6 років «Кольорові долоньки». Харків: Видавництво «Ранок», 2007. 128 с.
5. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. – К. : Українська академія дитинства, 2017. – 80 с.
6. Сухорукова Г.В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник / Г.В. Сухорукова, О.О. Дронова, Н.М. Голота, Л.А. Янцур ; за заг. Ред. Г.В. Сухорукової. 4-те вид. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2019. 376 с.:іл.
7. Шульга Л.М. Барвиста радість (Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях із малювання). Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2007. 280 с.
8. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / О.П. Аксьонова, А.М. Аніщук, Л.В. Артемова [та ін.]; наук. кер. О.Л.Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019. 488 с.

Додаткова

1. Акчурина-Муфтієва Н. М. Развитие детского творческого конструирования из бумаги: Учеб. пособие. Симферополь, 2003. 187 с.
2. Артемова Л. В. Театр і гра. Київ, «Томіріс», 2002. 292 с.
3. Антонович Є. А. Художні техніки у школі. Київ, 1997. 272 с.
4. Березова Г. Хореографічна робота з дошкільнятами. Київ: Музична Україна, 1989. 230 с.
5. Богатєєва З. А. Заняття аппликацией в детском саду. Москва: Просвещение, 1987. 224 с.
6. Богатєєва З. А. Мотивы народных орнаментов в детских аппликациях. Москва, 1986. 209 с.
7. Богатєєва З.А. Чудесные поделки из бумаги. Москва, 1992. 208 с.
8. Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте: Психологический очерк. Книга для учителя. 3-е изд. Москва, 1991. 90 с.
9. Гильбух Ю. З. Умственно одаренный ребенок. Київ, 1992. 84 с.
10. Доронова Т. Обучение детей 2-4 лет рисованию, лепке, аппликации в игре. Москва: Просвещение, 1992. 142 с.
11. Дубович М. Ф. Ліплення в дитячому садку. Київ: Рад. школа, 1984. 120 с.
12. Комарова Т.С. Методика обучения изобразительной деятельности и конструированию. Москва: Просвещение, 1991. 256 с.
13. Комплексные занятия по развитию творческих способностей дошкольников: Метод. пособие / Н. В. Корчаловская, Г. Д. Посевина. Ростов н / Дону, 2003. 288 с.
14. Косминская В. Б. Основы изобразительного искусства и методика руководства изобразительной деятельностью детей / В. Б. Косминская, Н. Б. Халезова. Москва: Просвещение, 1987. 128 с.
15. Коротєєв И. А. Оригами для малышей: Книга для воспитателей детского сада и родителей. Москва, 1996. 93 с.
16. Крутій К. Л. Діяльнісна модель заняття. *Дошкільне виховання*. 2006. № 7. С. 16-19.
17. Лейтес Н. С. Спосібності і одаренність в дитячі роки. Москва: Знання, 1984. 78 с.
18. Матюшкин А. М. Концепция творческой одаренности. *Вопросы психологии*. 1989. № 6. С. 29-33.
19. Медичне забезпечення інтеграційних процесів розвитку здібностей дошкільнят. Донецьк: ІППО, 2006. 92 с.
20. Мелик-Пашаєв А. А. Ступеньки к творчеству. Москва, 1987. 143 с.
21. Одаренные дети / Под ред. Г. В. Бурминской и В. М. Слущкой. Москва: Прогресс, 1991. 273 с.
22. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Навчально-методичний посібник / За ред. Г. С. Тарасенко. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 320 с.
23. Пономарев Я. А. Психология творчества и педагогика. Москва, 1976. 280 с.
24. Плануємо залюбки: Орієнтовні розробки тематичних циклів / автори-упорядники Ю. С. Манилюк, Л. І. Тищук. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 320 с.

25. Поддьяков Н. Н. Новый подход к развитию творчества у дошкольников. *Вопросы психологии*. 1990. № 1. С. 16-20.
26. Пономарев Я. А. Психология творчества и педагогика. Москва, 1976. 280 с.
27. Савенков О. И. Одаренный ребенок дома и в школе. Екатеринбург, 2004. 272 с.
28. Світильник З. І. Вчимо дітей ліпити. Київ: Рад. школа, 1989. Альбом.
29. Сучасне заняття в дошкільному закладі: Навчально-методичний посібник / За ред. Н. В. Гавриш; авт. кол. : Н. В. Гавриш, О. О. Ліннік, Н. В. Губанова. Луганськ : Альма-матер, 2007. 496 с.
30. Смуховская Л. Аппликация в детском саду. Москва: Просвещение, 1988. 16 с.
31. Соловейчик С. Воспитание творчеством. Москва: Знание, 1978. 94 с.
32. Типовий перелік обов'язкового обладнання, навчально-наочних посібників для занять художньою практикою та образотворчим мистецтвом. *Дошкільне виховання*. 2002. № 11. С. 28-31.
33. Федіснюк В., Чемеренко О. Образотворче мистецтво. Харків: ВД «Школа», 2004. 64 с.
34. Фриман Дж. Как развить талант ребенка от рождения до 5 лет. Москва: Центр «ПРО», 1996. 228 с.
35. Халезова Н. Б. Лепка в детском саду. Москва: Просвещение, 1986. 141 с.
36. Художественное творчество и ребенок / Под ред. Н. А. Ветлуговой. Москва, 1972. 287 с.
37. Чумичева Р. М. Социокультурная предметно-пространственная среда развития ребенка. *Ребенок в мире культуры*. Ставрополь, 1998. С. 57-71.
38. Шульга Л.М. Розвиток творчих здібностей дітей молодшого дошкільного віку на заняттях із малювання. 2-ге вид. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС», ЛТД, 2004. 48 с.
39. Шульга Л.М. Розвиток творчих здібностей дітей середнього дошкільного віку на заняттях із малювання. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС», ЛТД, 2001. 84 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ) ІЗ КУРСУ «ТЕОРІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ»

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається на основі середньозваженого бала за національною шкалою і виставляється у відомість обліку успішності та ІНПС (заліковій книжці) за двома шкалами оцінювання: національною і ESTS. Середньозважений бал (Сб) із дисципліни визначається на основі :

***встановленого вагового індексу (ВІ) дисципліни (дорівнює 1, що згідно з робочою навчальною програмою розподіляється окремо за кожний вид роботи, зокрема: ВК за семінарські дорівнює 0,3; тестовий контроль, МКР – 0,3; СРС – 0,2; екзамен – 0,2 (виставляється за результатом виконання всіх передбачених програмою завдань).

***середньоарифметичного значення оцінок, одержаних студентом за кожний вид роботи відповідно до робочої програми за національною шкалою (Таблиця).

Аудиторна робота										Самостійна, індивідуальна робота			Підсумковий контроль			
Практичні роботи (ЛР, семінари)										Тестовий контроль			ІЗ (реферат, доповідь...)		Екзамен	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	T.1	T.2	T.3	T.4				
ВК: 0,6										0,2			0,2		0	
Отримані оцінки за національною шкалою																
4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	4					

Визначення підсумкової оцінки здійснюється за таким алгоритмом:

1. Розрахунок середньоарифметичної оцінки з кожного виду роботи за національною шкалою (O_i):

$$O_1 = (4+5+4+5+4+4+5+5+4)/9 = 4,4$$

$$O_2 = (5+5+5)/3 = 5$$

$$O_3 = 5/1 = 5,00$$

2. Визначення середньозваженого бала (C_o) з кожного виду робіт за прийнятими ваговими коефіцієнтами. У нашому випадку для першого варіанту це: $BK_x = 0,6$; $BK_2 = 0,2$; $BK_3 = 0,2$:

$$C_{o1} = O_1 \times BK_1 = 4,4 \times 0,6 = 2,64$$

$$C_{o2} = O_2 \times BK_2 = 5 \times 0,2 = 1$$

$$C_{o3} = O_3 \times BK_3 = 5,00 \times 0,2 = 1$$

3. Визначення середньозваженого бала за усіма видами робіт з дисципліни:

$$C_o = C_{o1} + C_{o2} + C_{o3} = 2,64 + 1 + 1 = 4,64$$

4. Визначення за таблицею 3 підсумкової оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS:

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями: – теоретичні аспекти розвитку дисципліни «Теорія та технологія розвитку дитячої художньої творчості» розкриваються достатньо глибоко і повно; – доволіно відтворюються знання щодо основних розділів та тем дисципліни; – правильно використовується наукова термінологія; – методично грамотно розв'язуються практичні завдання; – студент в достатній мірі володіє основними техніками зображувальної діяльності; – здійснюється творчий підхід до виконання всіх завдань;
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
B	4,01-4,50	82-89	4		<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження: – теоретичні аспекти розвитку дисципліни «Теорія та технологія розвитку дитячої художньої творчості» викладаються недостатньо повно, але змістовно;
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			

	4,01	82		– під час розв’язання завдань методичного характеру допускаються несуттєві помилки; – недостатньо раціонально поєднуються колективні та індивідуальні форми організації дітей; – демонструються теоретичні знання, але відсутня творча їх переробка; – правильно використовується наукова термінологія.
C	3,50-4,00	74-81	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками: – теоретичні аспекти розвитку дисципліни «Теорія та технологія розвитку дитячої художньої творчості» викладаються недостатньо повно; – вивчений матеріал застосовується на рівні стандартних ситуацій; – за допомогою викладача складається план відповіді, узагальнюється, систематизується інформація; – знання достатньо повні: відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями; – наукова термінологія використовується не точно.
	4,00	81		
	3,90	80		
	3,84	79		
	3,76	78		
	3,67	77		
	3,59	76		
	3,51	75		
	3,50	74		
D	2,83-3,43	64-73	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками: – теоретичний матеріал викладається поверхово; – ключові питання з дисципліни «Теорія та технологія розвитку дитячої художньої творчості» розкриваються неповно; – допускаються суттєві помилки при розв’язанні конкретних завдань; – не використовується наукова термінологія; – відсутній творчий підхід до виконання завдань.
	3,43	73		
	3,36	72		
	3,29	71		
	3,22	70		
	3,15	69		
	3,07	68		
	3,01	67		
	3,00	66		
	2,92	65		
	2,83	64		
E	2,51-2,75	60-63	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього: – володіння матеріалом на початковому рівні; – за допомогою викладача відтворюється логіку наукових положень; – фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; – самостійне опрацювання запропонованих джерел викликає великі труднощі; – даються відповіді на прості, елементарні питання з дисципліни «Теорія та технологія розвитку дитячої художньої творчості»; – не використовується наукова термінологія; – відсутній творчий підхід до виконання
	2,75	63		
	2,67	62		
	2,59	61		
	2,51	60		

					завдань.
FX	2,00-2,5	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни: – володіння матеріалом на рівні окремих фрагментів; – з допомогою викладача виконуються елементарні завдання; – відповідь будується з декількох простих речень; – здатний усно відтворити окремі частини теми; – має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані уміння та навички; – не використовується наукова термінологія.
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.